

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО
Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету імені
Семена Кузнеця
від 31.08.2020 року протокол № 3

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 01.09.2020 року № 149

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ,
ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ТА ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

Харків
2020

1. Загальні положення

1.1. Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (далі – Положення) регламентує структуру та зміст, порядок розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм за рівнями вищої освіти: першим (бакалаврським), другим (магістерським), третім (освітньо-науковим).

1.2. Положення розроблено відповідно до: Закону України «Про освіту» від 05.09.2017р. № 1060-ХІІ; Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. № 1556-VII; Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015р. № 848-VIII; Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011р. № 1341; Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затвердженого Наказом Держспоживстандарту України 28.07.2010р. № 327 (діюча редакція); «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості у Європейському освітньому просторі» (ESG); Листа Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018р. № 1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», Листа Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017р. № 1/9-239; Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019р. № 977; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015р. № 266; Наказу Міністерства освіти і науки України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015р. № 1151; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015р. № 1187; Постанови Кабінету Міністрів України від 19.04.2019р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»; документів, що регулюють освітню, освітньо-наукову діяльність у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (далі – Університет).

1.3. Освітні програми розробляються в межах ліцензованих спеціальностей в Університеті на відповідних рівнях вищої освіти. За складовими спеціальності, що можуть визначатися в Університеті, розробляються профільні спеціалізовані освітні програми. Порядок розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення профільних спеціалізованих освітніх програм визначається окремим Положенням Університету.

1.4. На першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти можуть створюватися міждисциплінарні освітньо-професійні програми (ОПП), якщо це не суперечить відповідним стандартам вищої освіти. Порядок розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення міждисциплінарних ОПП визначається окремим Положенням Університету

1.5. На другому (магістерському) рівні вищої освіти можуть створюватися міждисциплінарні освітньо-наукові програми (далі ОНП), якщо це не суперечить відповідним стандартам вищої освіти. Порядок розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення міждисциплінарних ОНП визначається окремим Положенням Університету.

2. Вимоги до структури та змісту освітніх програм

2.1. Відповідно до Закону «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. № 1556-VII освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

2.2. Освітня програма має відповідати вимогам, які регламентовані стандартами вищої освіти та іншими нормативними актами щодо:

- 1) обсягу кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) вимогам до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;
- 3) переліку обов'язкових компетентностей випускника;
- 4) нормативного зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 5) формам атестації здобувачів вищої освіти;
- 6) вимогам до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань, двома галузями знань або групою спеціальностей, міждисциплінарних освітніх програм, що визначається окремими Положеннями Університету;
- 7) вимогам професійних стандартів (за їх наявності).

2.3. Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, програмні результати навчання в освітній програмі мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

2.4. Відповідно до Закону «Про вищу освіту» підготовка здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється за освітніми програмами із загальним обсягом:

для освітньої програми (ОПП) підготовки бакалавра – 180 – 240 кредитів

ЄКТС;

для ОП (ОПП) підготовки магістра – 90 – 120 кредитів ЄКТС;

для ОП (ОНП) підготовки магістрів – обсягом 120 кредитів ЄКТС з обов'язковим включенням дослідницької (наукової) компоненти обсягом не менше 30 відсотків;

для ОП (ОНП) підготовки докторів філософії – обсяг освітньої складової 30-60 кредитів ЄКТС.

2.5. В освітній програмі передбачається вибір навчальних дисциплін, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

2.6. Освітня програма містить такі складові (Додаток 1):

1) титульна сторінка;
2) преамбула;
3) загальна характеристика; (структура);
4) перелік компетентностей випускника;
5) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання за спеціальністю;

б) структура освітньої програми підготовки магістрів/бакалаврів/докторів філософії (Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; Структура освітньо-професійної / освітньо-наукової програми підготовки бакалаврів/магістрів/докторів філософії; Структурно-логічна схема освітньої програми);

7) форми атестації здобувачів вищої освіти;
8) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

9) лист погодження.

2.7. Вимоги до змісту освітньої програми:

1) цілі і завдання освітньої програми відповідають місії, стратегічним цілям розвитку Університету;

2) назва та зміст освітньої програми відповідають предметній області спеціальності (складової спеціальності);

3) перелік компетентностей та програмні результати навчання відповідають вимогам відповідному стандарту вищої освіти та кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій;

4) цілі, програмні результати, освітні компоненти враховують тенденції розвитку науки і практики галузі, у межах якої здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, вітчизняний та зарубіжний досвід реалізації схожих програм;

5) у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти виключаються повтори змісту окремих освітніх компонентів;

б) вибіркова складова (мейджери, майнори, вільні майнори, маг-майнори, вибіркові навчальні дисципліни, тренінги) забезпечує індивідуальні освітні /наукові потреби здобувачів вищої освіти;

7) вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

відповідають діючій нормативній базі Університету відповідно до процедур та заходів визначених стандартом вищої освіти МОН України відповідної спеціальності та рівня вищої освіти;

8) освітньою програмою передбачено сучасні форми організації освітнього процесу та види початкових занять, методи та технології навчання, форми та методи оцінювання, що дозволяють забезпечити набуття загальних та професійних компетентностей, програмних результатів навчання та актуальних соціальних навичок (soft skills).

3. Розроблення, затвердження, впровадження освітніх програм

3.1. Для формування нової освітньої програми за ліцензованою спеціальністю / групою ліцензованих спеціальностей ініціативною групою від кафедри / кафедр на вчену раду факультету завідувачем випускової кафедри вноситься пропозиція та обґрунтовується потреба у її створенні (аналіз ринку праці та його вимог до фахівців за відповідною спеціальністю, вивчення потреб здобувачів вищої освіти, врахування вітчизняного та зарубіжного досвіду підготовки фахівців у даній галузі), подається службова записка на ім'я декану факультету та заповнена форма «Пояснювальний лист обґрунтування необхідності відкриття ОП у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (Додаток 2).

3.2. У разі наміру щодо ліцензування нової спеціальності / ініціативною групою від кафедри / кафедр на вчену раду факультету завідувачем випускової кафедри вноситься пропозиція та обґрунтовується потреба у її ліцензуванні (аналіз ринку праці та його вимог до фахівців за відповідною спеціальністю, вивчення потреб здобувачів вищої освіти, врахування вітчизняного та зарубіжного досвіду підготовки фахівців у даній галузі), подається службова записка на ім'я декану факультету та заповнена форма «Пояснювальний лист обґрунтування необхідності відкриття ОП у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (Додаток 2).

3.3. За поданням вченої ради факультету вчена рада Університету затверджує проектну (робочу) групу з числа провідних науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти Університету за участі представників бізнес середовища/ринку праці, призначає керівника робочої групи, який є гарантом освітньої програми. Ректор своїм наказом вводить в дію рішення вченої ради Університету.

3.4. На підставі аналізу ринку праці та його вимог до фахівців за відповідною спеціальністю, вивчення потреб здобувачів вищої освіти, врахування вітчизняного та зарубіжного досвіду підготовки фахівців у даній галузі, робочою групою із залученням здобувачів вищої освіти, роботодавців розробляється Проект опису освітньої програми з дотриманням вимог до структури та змісту, передбачених даним Положенням та проект Навчального плану.

3.4. Проект має бути розміщено для громадського обговорення у

відкритому доступі на відповідній сторінці офіційного сайту Університету.

3.5. Проект освітньої програми проходить: 1) внутрішнє представлення та обговорення колективу кафедри (кафедр) та факультету, на якому планується її реалізація із залученням представників студентського самоврядування; 2) зовнішнє обговорення / рецензування з боку потенційних роботодавців, академічної спільноти інших закладів вищої освіти, провідних науковців та громадськості (Додаток 3 – структура рецензії-відгуку).

3.6. Проект освітньої програми проходить погодження: для освітніх програм підготовки бакалаврів та магістрів – керівником навчального відділу Університету, заступником керівника (проректором з науково-педагогічної роботи); для освітньо-наукових програм підготовки доктора філософії – завідувачем відділу аспірантури і докторантури Університету, заступником керівника (проректором з науково-педагогічної роботи).

3.7. Гарант освітньої програми (після обговорення робочою групою та розгляді на засіданні випускової кафедри) представляє доопрацьований та погоджений проект ОПП/ОНП з урахуванням внутрішнього (кафедрами, факультетом) та зовнішнього обговорення/рецензування на розгляд вченої ради Університету.

3.8. У разі позитивного рішення щодо відповідності нової освітньої програми місії та цілям стратегічного розвитку Університету, оцінки ризиків, доцільності її відкриття, якості її змісту, ресурсним можливостям її реалізації, освітня програма отримує затвердження рішенням вченої ради Університету про відкриття освітньої програми, що вводиться в дію наказом ректора. У разі негативного рішення – Проект освітньої програми відхиляється та повертається до робочої групи на доопрацювання.

3.9. Для запровадження освітньої програми гарант освітньої програми на підставі затвердженої відповідної освітньої програми розробляє навчальний план, що визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем вищої освіти відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.

3.10. Навчальний план погоджується керівником навчального відділу/завідувачем відділу аспірантури і докторантури, заступником керівника (проректором з науково-педагогічної роботи), затверджується рішенням вченої ради Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

3.11. На основі навчального плану у визначеному Університетом порядку для кожного здобувача вищої освіти розробляються індивідуальні навчальні плани здобувачів вищої освіти на весь термін підготовки. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем вищої освіти.

3.12. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем вищої освіти дисциплін в обсязі, не меншому за встановлений цим Положенням, з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів. За формуванням та дотриманням виконання індивідуального навчального плану відповідає куратор відповідної освітньої програми, який є членом робочої групи.

3.13. При формуванні індивідуального навчального плану здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти та /або інших освітньо-наукових програм підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником та завідувачем відділу аспірантури і докторантури.

3.14. На сторінках офіційного сайту Університету надається інформація про освітні програми, які пропонуються, правила прийому на навчання для здобувачів відповідних рівнів вищої освіти, критерії конкурсного відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; процедури навчання, викладання та оцінювання.

4. Моніторинг, періодичний перегляд, оновлення освітніх програм

4.1. **Моніторинг освітніх програм** – це постійне відстеження реалізації освітньої програми з метою виявлення й оцінювання проміжних результатів, факторів, які на них вплинули, а також прийняття та реалізації рішень щодо їх регулювання і корекції для постійного поліпшення.

4.1.1. Моніторинг якості освітніх програм передбачає:

1) Моніторинг якості результатів навчання здобувачів вищої освіти:

інструменти – збір та обробка даних з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління Університетом, використання форми обліку та узагальнення даних, форми самооцінки якості результатів навчання та заходів реагування;

виконавці – заступники деканів факультетів, відділ аспірантури і докторантури, гаранті освітніх програм, завідувачі кафедр, викладачі, відповідальний виконавець відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку;

2) Моніторинг якості викладання навчальних дисциплін:

інструменти – онлайн опитування здобувачів вищої освіти на платформі Персональних навчальних систем;

виконавці – заступники деканів факультетів, відділ електронних засобів навчання, гаранті освітніх програм, завідувачі кафедр, викладачі, відповідальний виконавець відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку;

3) Моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти якістю освітніх програм:

інструменти – онлайн опитування здобувачів вищої освіти на платформі опитувань відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, онлайн опитування здобувачів вищої освіти на платформі рейтингової агенції U-Multirank;

виконавці – відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, заступники деканів факультетів, гаранті освітніх програм, завідувачі кафедр, викладачі;

4) Моніторинг якості кадрового складу/відповідності академічної та/або професійної кваліфікації викладачів, наукова активність, задіяних до реалізації освітньої програми:

інструменти – встановлення відповідності кваліфікаційним вимогам, ліцензійним умовам;

виконавці – гаранті освітніх програм, завідувачі кафедр, відділ кадрів, відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, методичний відділ, науково-дослідний сектор, заступник керівника (проректор з науково-педагогічної роботи).

5) Моніторинг задоволеності науково-педагогічних працівників внутрішнім забезпеченням якості освітніх програм:

інструменти – онлайн опитування науково-педагогічних працівників на платформі опитувань відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку;

виконавці – відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, науково-педагогічні працівники;

6) Моніторинг якості академічної (освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної і соціальної) підтримки здобувачів вищої освіти:

інструменти – опитування здобувачів вищої освіти, викладачів, онлайн опитування здобувачів вищої освіти на платформі рейтингової агенції U-Multirank;

виконавці – гаранті освітніх програм, завідувачі кафедр, відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, відділ електронних засобів навчання;

7) Моніторинг індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти:

інструменти – лонгітюдне дослідження, кореляційний аналіз показників якості контингенту здобувачів вищої освіти, вхідних показників вступу до Університету, показників щосеместрових результатів навчання протягом періоду навчання, визначеного відповідно до рівня вищої освіти;

виконавці – відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами, відділ міжнародних зв'язків, науково-дослідний сектор; відділ аспірантури і докторантури, кафедри Університету;

8) Моніторинг академічної мобільності, інтернаціоналізації:

інструменти – статистичний аналіз; опитування здобувачів вищої освіти, викладачів, онлайн опитування здобувачів вищої освіти на платформі рейтингової агенції U-Multirank;

виконавці – відділ міжнародних зв'язків; науково-дослідний сектор; координатори міжнародних програм;

9) Моніторинг працевлаштування здобувачів вищої освіти та їхнього кар'єрного шляху (віддалених результатів вищої освіти):

інструменти – збір та узагальнення даних; опитування випускників Університету;

виконавці – відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами, заступники деканів факультетів, гаранті освітніх програм, завідувачі кафедр;

10) Моніторинг ринку праці та ринку освітніх послуг:

інструменти – збір та узагальнення даних;

виконавці – відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, гаранті освітніх програм, завідувачі кафедр; відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами;

11) Моніторинг наукової активності здобувачів вищої освіти, та якості наукового керівництва:

інструменти – онлайн опитування здобувачів вищої освіти на платформі опитувань; збір та узагальнення даних;

виконавці – відповідальний виконавець відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, відділ аспірантури і докторантури, науково-дослідний сектор, гаранті освітніх програм, завідувачі кафедр.

4.2. Перегляд освітніх програм – це періодичний аналіз реалізації освітніх програм з метою виявлення й оцінювання досягнення програмних цілей та результатів, факторів, які на них вплинули, а також прийняття рішень щодо внесення змін та оновлення для їх поліпшення або закриття.

виконавці-гаранті освітніх програм; робоча група, інші внутрішні та зовнішні стейкхолдери.

4.2.1. При перегляді освітніх програм аналізуються:

відповідність компонентів освітньої програми програмним компетентностям;

відповідність програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми;

доцільність розподілу кредитів для опанування освітніми компонентами та забезпечення програмних результатів навчання;

ефективність використаних форм організації освітнього процесу, методів навчання та оцінювання;

організація навчання через дослідження;

якості практичної підготовки;

дотримання академічної доброчесності;

4.2.2. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволеності освітніх потреб виявлених під час моніторингу:

1) здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання; дотримання академічних свобод в освітньому процесі; задоволеності якістю освітньої програми, тощо;

2) роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills);

3) інших стейкхолдерів.

4.2.3. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно вимог до структури та змісту освітньої програми.

4.2.4. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) за завершенням циклу освітньої програми відповідно рівня вищої освіти.

4.2.5. Результати перегляду освітньої програми фіксуються протоколом засідання випускової кафедри.

4.3. Оновлення освітніх програм – внесення змін до структури та змісту освітньої програми з метою її поліпшення для ефективності досягнення її цілей, програмних компетентностей та результатів.

4.3.1. Підставою для оновлення ОП можуть виступати:

результати перегляду освітньої програми;

зміна законодавчої та нормативної бази, що регулює освітню діяльність закладів вищої освіти;

затвердження нових стандартів вищої освіти;

зміна ситуації на ринку праці;

ініціатива гаранта ОП, пропозиції членів робочої групи та інших стейкхолдерів;

пропозиції навчального відділу, відділу аспірантури та докторантури, методичного відділу, відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, та інших структурних підрозділів;

результати внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості ОП;

об'єктивні зміни умов реалізації освітньої програми: кадрових, матеріально-технічних, організаційно-методичних.

4.3.2. Процедури оновлення освітніх програм:

1) локальні зміни щодо актуалізації змісту навчальних дисциплін, застосування педагогічних технологій навчання, різних засобів доставки навчального контенту, форм взаємодії учасників освітнього процесу тощо, можуть здійснюватися членами робочої групи, викладачами, які забезпечують освітній процес за освітньою програмою;

2) пропозиції змін щодо уточнення компетентностей та результатів навчання, структурно-логічної схеми, навчального плану, освітніх компонентів освітньої програми що мають пройти процедури:

формалізація пропозицій гарантом освітньої програми, на основі рішення робочої групи;

розгляд пропозицій на засіданні випускової кафедри, формування попереднього рішення;

погодження попереднього рішення із навчальним відділом/відділом аспірантури і докторантури, методичним відділом та відділом забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку;

розгляд попереднього рішення засідання випускової кафедри (на відкритому засіданні із запрошенням стейкхолдерів) вченої ради факультету, ухвалення або відхилення вченою радою факультету;

розгляд попереднього рішення вченої ради факультету, прийняття та затвердження рішенням вченої ради Університету, введення в дію наказом ректора.

4.4. Виключення освітньої програми з переліку ОП, що реалізуються в Університеті:

4.4.1. Освітню програму може бути виключено у разі:

змін законодавчої та нормативної бази;

з ініціативи факультету / відділу аспірантури і докторантури (для ОП третього рівня вищої освіти) – в разі відмови від її реалізації;

з ініціативи приймальної комісії – в разі відсутності набору абітурієнтів на ОП протягом 2 років;

з ініціативи навчального відділу / відділу аспірантури і докторантури – якщо за результатами процедур зовнішнього та/або внутрішнього оцінювання якості ОП отримані висновки про низьку якість ОП.

4.4.2. Рішення про виключення освітньої програми з переліку ОП, що реалізуються в Університеті, ухвалює вчена рада Університету на підставі подання з боку ініціатора та вводиться в дію наказом ректора.

5. Права, обов'язки та відповідальність Гаранта та членів проектної/ робочої групи

5.1. **Гарант ОП** – це науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка працює за основним місцем роботи в Університет, несе відповідальність за якість освітньої програми, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною чи спорідненою до освітньої програми спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі.

5.2. Гарант ОП:

5.2.1. Гарант освітньої програми є штатними науково-педагогічними або науковими працівниками, що відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти, може працювати на випусковій кафедрі або в будь-якому іншому структурному підрозділі Університету.

5.2.2. Гарант ОП не може одночасно очолювати інші ОП.

5.2.3. Кандидатури Гаранта ОП та членів проектної/робочої групи певної спеціальності відповідного рівня вищої освіти обговорюються на засіданні випускової кафедри, ухвалюються протоколом засідання кафедри та призначаються наказом ректора Університету. Якщо Гарант ОП та члени

проектної/робочої групи є представниками декількох кафедр, то усі рішення засідання робочих груп за певною спеціальністю обговорюються на відкритому засіданні випускової кафедри, ухвалюються протоколом.

5.2.4. Гарант ОП несе персональну відповідальність за забезпечення якості навчання на освітній програмі, своєчасне надання інформації з моніторингу і перегляду ОП та її акредитацію.

5.2.5. Гарант ОП відповідає за організацію роботи робочої/проектної групи розроблення, документальне, кадрове забезпечення для започаткування та провадження освітньої діяльності за ОП.

5.2.6. Гарант ОП спільно з відділом кадрів, методичним та навчальним відділами, а також відділом аспірантури і докторантури забезпечують актуальність інформації в ЄДЕБО та на офіційному сайті Університету.

5.2.7. Гарант ОП взаємодіє з завідувачем випускової кафедри, структурними/функціональними підрозділами Університету з питань, пов'язаних із реалізацією ОП.

5.2.8. Повноваження Гаранта ОП можуть бути розширені за рішенням вченої ради Університету, та введені в дію наказом ректора.

5.3 Члени проектної/ робочої групи – визначені наказом ректора науково-педагогічні та/або наукові працівники, які відповідальні за освітню програму на певному рівні вищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти, здобувачі вищої освіти за відповідною ОП, можуть працювати на випусковій кафедрі або в будь-якому іншому структурному підрозділі Університету. Серед членів робочої групи обов'язковим є наявність роботодавців відповідної галузі.

5.4. Повноваження членів проектної/ робочої групи ОП:

5.4.1. Члени проектної/ робочої групи зобов'язані виконувати доручення Гаранта ОП у частині делегованих повноважень.

5.4.2. Члени проектної/ робочої групи можуть вносити пропозиції щодо внесення змін в ОП на етапах її розроблення, моніторингу, перегляду та оновлення.

5.4.3. Повноваження Членів проектної/ робочої групи ОП можуть бути розширені за рішенням вченої ради Університету, та введені в дію наказом ректора.

5.5. Куратор освітньої програми – науково-педагогічний працівник, який є членом робочої групи освітньої програми, що чітко розуміє цілі та програмні результати ОП, процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі не менше 25 відсотків від обсягу відповідної освітньої програми, та здійснює інформаційну, консультативну підтримку, допомагає задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

5.6. Повноваження Куратора освітньої програми:

5.6.1. Куратор освітньої програми призначаються наказом ректора за поданням Гаранта ОП, на підставі протоколу засідання випускової кафедри. У рамках своїх повноважень куратор освітньої програми підпорядковується Гаранту освітньої програми.

5.6.2. Науково-педагогічний працівник за яким закріплені повноваження куратора освітньої програми може виконувати покладені обов'язки за однією освітньою програмою в межах однієї спеціальності але на різних рівнях вищої освіти.

5.6.3. Інформувати здобувачів вищої освіти за освітньою програмою щодо процедур моніторингу, визначених цим Положенням;

5.6.4. Інформувати здобувачів вищої освіти про необхідність та процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії;

5.6.5. Інформувати здобувачів вищої освіти щодо організації процесів та процедур забезпечення якості навчання за освітньою програмою

5.6.6. Інформувати здобувачів вищої освіти щодо функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в Університеті

5.6.7. Повноваження Куратора освітньої програми можуть бути розширені за рішенням вченої ради Університету, та введені в дію наказом ректора.

5.7. Гарант (робочої/проектної групи) ОП, члени проектної/ робочої групи повинні відповідати вимогам додатка 4.

5.8. Результати засідань робочої/проектної групи фіксуються протоколом випускової кафедри за спеціальністю до якої належить ОП.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

6.2. Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються на засіданні вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора.

7. Додатки

Додаток 1. Шаблон ОП.

Додаток 2. Пояснювальний лист.

Додаток 3. Структура рецензії-відгуку на ОП.

Додаток 4. Вимоги до гаранта та членів робочої групи за ОП.

Керівник відділу
забезпеченості якості освіти
та інноваційного розвитку

Ганна ПОЛЯКОВА

ПОГОДЖЕНО:

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)
« 01 » 09 2020 р.

Микола АФАНАСЬЄВ

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)
« 01 » 09 2020 р.

Володимир Єрмаченко

Юрисконсульт 1-ї кат.
« 01 » 09 2020 р.

Яніна ЧУПРИНА

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО

Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету імені
Семена Кузнеця
від __ __ .2020 року протокол № __

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
від __. __.2020 року № ____

_____ Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА/
ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА**

« _____ »

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

(назва ОПП /ОНП)

визначити рівень ВО

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

визначити ступінь ВО

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

шифр та назва галузі знань

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

шифр та назва спеціальності

Харків
20__

ПРЕАМБУЛА

Розробники ОП у складі:

1. П.І.Б. – науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра....;
2. П.І.Б. – науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра....;
3. П.І.Б. – науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра....
4. П.І.Б. – здобувач вищої освіти;
5. П.І.Б. – посада (роботодавець).

ОП розроблено/оновлено на підставі:

1. законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України
2. стандарту вищої освіти та/або професійного стандарту (реквізити)
3. аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту
4. вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду
5. пропозицій роботодавців,
6. рекомендації після процедур внутрішнього та зовнішнього оцінювання ОП (акредитація НАЗЯВО, міжнародними інституціями, сертифікації та інші)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень / Другий (магістерський) рівень / Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь, що присвоюється	Бакалавр / Магістр / Доктор філософії
Галузі знань	Шифр та назва галузі
Спеціальності	Шифр та назва спеціальності
Освітня програма	Назва ОП
Обмеження щодо форм навчання	За наявності
Освітня кваліфікація	Кваліфікація що присвоюється
Кваліфікація(-ї) професійна(-і)	За наявності
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Спеціальність – Освітня програма –
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: Цілі навчання: Теоретичний зміст предметної області: Методи, методики та технології: Інструментарій та обладнання:
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на ..... (наступний рівень) Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Працевлаштування випускників	Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) а саме:

II – Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність .....
Загальні компетентності	ЗК1. ЗК2. .... ЗКп.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. СК2. .... СКп.

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

**III – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти,
сформульований у термінах результатів навчання за спеціальністю**

PH1.
PH2.
PH3.
....
PHn.

**IV. Структура освітньої програми підготовки
магістрів / бакалаврів / докторів філософії**

**4.1 Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня
вищої освіти**

Обсяг освітньо-професійної / освітньо-наукової програми підготовки бакалавра / магістра / доктора філософії галузі знань ___ спеціальності ___ освітньої програми___: на базі освітнього ступеня ..... – .....кредитів ЄКТС.

Термін навчання:

денна форма - ;

заочна форма - .

**4.2 Структура освітньо-професійної / освітньо-наукової програми
підготовки бакалаврів / магістрів / докторів філософії**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА / ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ
БАКАЛАВРІВ/МАГІСТРІВ/ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ**

Галузь знань _____,
спеціальність: _____
освітня програма _____

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики кваліфікаційна робота)	кредитів ЄКТС	годин	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ				
1	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
2	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ				
3	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
4	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :			100%
	<i>в тому числі: вибіркова складова</i>			

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики кваліфікаційна робота)
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	
ОК1	ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА 1
ОК2	ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА 2
...	
ОК_n	ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА _n
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	
ВК1	ВИБІРКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА 1
....	
ВК_n	ВИБІРКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА _n
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	
ОК_n	ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА 1
ОК_{n+1}	ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА 2
...	
ОК_m	ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА _n
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	
ВК_n	ВИБІРКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА _n
....	
ВК_m	ВИБІРКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА _m

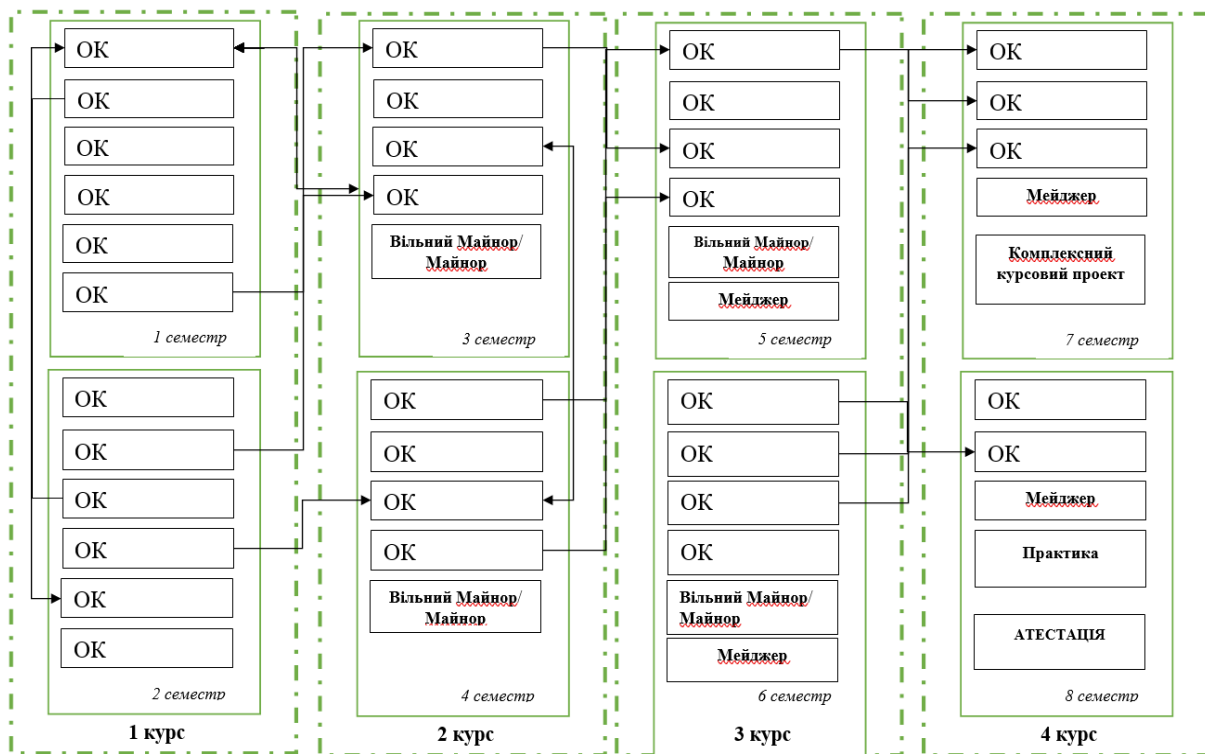
Вибіркова складова освітньо-професійної/наукової програми складається з: *описати вибіркoву складoву за програмою*

4.3 Структурно-логічна схема освітньої програми

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.
(Рекомендується представляти у вигляді графа)

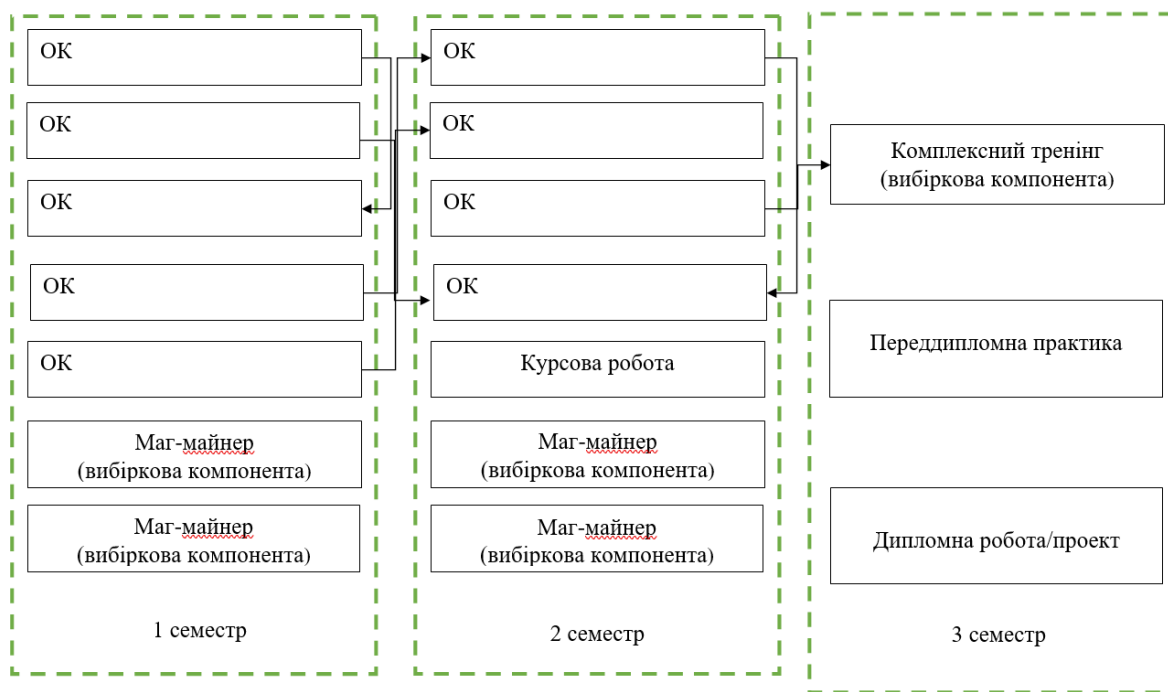
Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

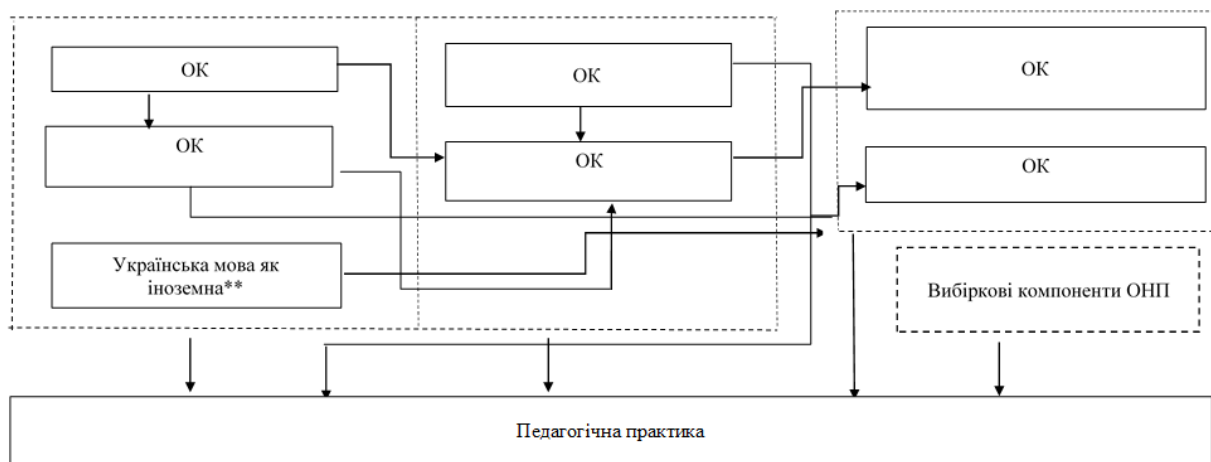

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми _____
 третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності) / бакалавр, магістр	
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності) /дисертації	
Вимоги до публічного захисту (демонстрації за наявності)	

VI. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (відповідно стандарту МОН за наявності)

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».(у разі відсутності стандарту).

Визначаються відповідно до існуючої системи забезпечення якості вищої в Університеті та передбачає здійснення процедур та заходів визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю _____

Політика щодо забезпечення якості	
Забезпечення якості розроблення, затвердження та оновлення освітніх програм.	
Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів	
Забезпечення якості студентоцентрованого освітнього процесу	
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти).	
Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	
Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність	
Забезпечення академічної доброчесності	

Спеціальні вимоги до зарахування (згідно правил прийому):

.....

Професійні профілі випускників: здатний виконувати професійні роботи (за Державним класифікатором професій ДК 003: 2010):

Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК003:2010:

Код КП	Професійна назва роботи

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання ЗН1 ЗНn	Уміння УМ1, УМn.	Комунікація К1, Кn.	Автономія та відповідальність АВ1, АВn
Загальні компетентності				
ЗК1.	ЗНn	УМ1, УМn	К1, Кn	АВn
ЗК2.			К1, Кn	
ЗКn.		УМ1, УМn	К1	АВ1
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1.	ЗНn	УМ1		
СК2.			К2	
СКn.	ЗНn	УМ1	К1	АВ1, АВn

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Програмні результати навчання	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності								
	1	2	3	4	5	6	n	1	2	3	4	5	6	7	8	n	
РН1.	ОК1								ОК2							ОК1	
РН2.			ОК1						ОК1								
РНn.	ОК1										ОКn						

Гарант ОП

_____
(підпис)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми _____

Назва структурного/функціонального підрозділу	Дата, підпис
1. Навчальний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку	
3. Заступник керівника (проректор з науково-педагогічної роботи)	
4.	

Пояснювальний лист
Обґрунтування необхідності відкриття ОП у ХНЕУ ім. С. Кузнеця

1. Стислий опис ОП

- назва спеціальності _____
- освітній ступінь _____
- назва ОП _____
- форма навчання і обсяг програми (в кредитах ЄКТС і роках) _____
- мета програми (до 50 слів) _____
- предметна область (до 50 слів) _____
- особливості програми (якщо є, до 50 слів) _____

2. Опис необхідності відкриття нової ОП із доведенням неможливості досягнення цілей нової ОП в рамках діючих ОП:

- в довільній формі, до 500 слів: для чого відкривається ця ОП; які переваги вона надає випускникам; які позитивні очікування для ЗВО від відкриття нової ОП - у т.ч. надається прогноз чисельності здобувачів вищої освіти в розрізі форм оплати та навчання; очікування щодо впливу цієї ОП на контингент інших ОП ЗВО;
- в довільній формі, до 500 слів: аналіз динаміки попиту на аналогічні ОП ЗВО (на рівні країни, регіону) за останні 3 роки; контент-аналіз унікальних особливостей ОП/суттєвих відмінностей від існуючих ОП інших ЗВО.

3. Основні чинники, які впливають на собівартість ОП:

- потреба у спеціально обладнаному аудиторному фонді;
- потреба у додатковому матеріальному забезпеченні (обладнання, програмне забезпечення тощо);
- потреба у НПП для забезпечення навчання за новою ОП.

4. Опис ринку зацікавлених у ОП стейкхолдерів (внутрішніх, зовнішніх)

- в довільній формі, до 300 слів: які саме підприємства/організації/особи зацікавлені у новій ОП і чому, де будуть працевлаштовані випускники, чому вони матимуть конкурентні переваги з випускниками інших ОП.

Члени ініціативної групи ОП: (П.І.Б., посада, науковий ступінь, вчене звання)

Завідувач випускової кафедри: (П.І.Б., посада, науковий ступінь, вчене звання)

Структура рецензії-відгуку на ОП

РЕЦЕНЗІЯ

Назва ОП, спеціальність _____, рівень вищої освіти

1. Актуальність ОП.
2. Короткий зміст.
3. Загальна оцінка.
4. Недоліки.
5. Висновки.

Вимоги до гарантів робочої групи за освітньою програмою (ОП)

1. Гарант освітньої програми – це науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка працює **за основним місцем роботи**, несе відповідальність за якість освітньої програми, має **науковий ступінь та/або вчене звання** за відповідною чи спорідненою до освітньої програми спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі, **не може** в поточному навчальному році одночасно керувати іншими робочими групами.

Залежно від рівня освіти гарантом освітньої програми призначається науково-педагогічний або науковий працівник, який має:

для освітнього ступеня бакалавра

науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як п'ять років;

рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням **не менше чотирьох видів** та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30.12.2015 року №1187 (далі – Ліцензійних умов). **У разі невідповідності кваліфікації** за спеціальністю (підтвердження документом про освіту чи науковий ступінь із відповідної спеціальності) наукова, науково-педагогічна, педагогічна чи інша професійна діяльність за відповідною спеціальністю підтверджується не менш як **сімома видами** чи результатами, переліченими в пункті 30 Ліцензійних умов.

для освітнього ступеня магістра

науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як десять років

рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням **не менше чотирьох видів** та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов. **У разі невідповідності кваліфікації** за спеціальністю (підтвердження документом про освіту чи науковий ступінь із відповідної спеціальності) наукова, науково-педагогічна, педагогічна чи інша професійна діяльність за відповідною спеціальністю підтверджується не менш як **сімома видами** чи результатами, переліченими в пункті 30 Ліцензійних умов.

для освітнього ступеня доктора філософії

науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як десять років

рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менш як **сімома видами** чи результатами, переліченими в пункті 30 Ліцензійних умов.

3. Гарант освітньої програми повинен мати не менше однієї статті у періодичному виданні, яке включене до однієї з наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection за останні п'ять років (вводиться в дію з 10.05.2021).

Вимоги до членів робочої групи за освітньою програмою (ОП)

1. Робоча група повинна складатися з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за **основним місцем роботи** та мають кваліфікацію відповідно до **спеціальності** і не входять (входили) до жодної робочої групи такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі (крім робочої групи з цієї ж спеціальності в даному навчальному закладі).

2. Залежно від рівня вищої освіти до складу робочої групи освітньої програми встановлюються додаткові вимоги:

для освітнього ступеня бакалавра:

у складі повинні бути не менш як дві особи, які мають **науковий ступінь та/або вчене звання**;

стаж науково-педагогічної діяльності понад **два роки** та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням **не менше чотирьох видів** та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов. ***У разі невідповідності кваліфікації*** за спеціальністю (підтвердження документом про освіту чи науковий ступінь із відповідної спеціальності) наукова, науково-педагогічна, педагогічна чи інша професійна діяльність за відповідною спеціальністю підтверджується не менш як **сімома видами** чи результатами, переліченими в пункті 30 Ліцензійних умов.

для освітнього ступеня магістра:

у складі повинні бути не менш як дві особи, які мають **науковий ступінь та вчене звання**, з них **один доктор наук та/або професор**;

стаж науково-педагогічної діяльності понад **два роки** та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням **не менше чотирьох видів** та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов. ***У разі невідповідності кваліфікації*** за спеціальністю (підтвердження документом про освіту чи науковий ступінь із відповідної спеціальності) наукова, науково-педагогічна, педагогічна чи інша професійна діяльність за відповідною спеціальністю підтверджується не менш як **сімома видами** чи результатами, переліченими в пункті 30 Ліцензійних умов.

для освітньо-наукового ступеня доктора філософії:

у складі повинні бути не менш як дві особи, які мають **науковий ступінь та вчене звання**, з них **не менше двох докторів наук та/або професорів**.

стаж науково-педагогічної діяльності понад **два роки** та рівень наукової, науково-педагогічної, педагогічної та іншої професійної діяльності, який засвідчується виконанням **не менше як сімома видами** та результатами з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов.

3. У разі наявності ліцензії з правом навчання іноземців та осіб без громадянства один із членів робочої/проектної групи повинен володіти англійською мовою на рівні B2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти або кваліфікаційними документами (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), що пов'язані з використанням зазначеної мови.